

С.Д.Асфендияров атындағы Қазақ
Ұлттық Медицина Университеті

Казахский Национальный Медицинский
Университет имени С.Д. Асфендиярова

Тақырыбы: Балалардағы Пародонт аурулары кезіндегі гигиена ролі

Орындаған: Тасилова Н. А.

Қабылдаған: Ибрагимова К. Х. .

Курс: 5

Группа: 12-002-01

Факультет: стоматология

Жоспар

- ▶ Кіріспе
- ▶ Негізгі бөлім
  - профилактика
  - біріншілік профилактика
  - екіншілік профилактика
  - үшіншілік профилактика
- ▶ **ҚОРЫТЫНДЫ**
- ▶ **ҚОЛДАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР**

Профилактика

- ▶ Профилактика - аурулардың алдын алу, бұл қоғамдық денсаулық сақтау ұйымындағы аурулардың алдын алуын жоғары деңгейде қамтамасыз етуге бағытталған ұйымдастырушылық және медициналық іс-шаралар жүйесі болып табылады. Сондай-ақ медициналық, пародонт ауруының алдын алу шаралары тығыз тіс ауруларының алдын алуымен байланысты.

Знайте, что жесткая пища помогает
очистить зубы от налета!

- ▶ Пародонт ауруларының алдын алу өте күрделі болып табылады және тұтастай организмнің қалпына келтіруіне бағытталған, стоматологиялық алдын алудың бір бөлігі болып табылады. Бұл қолайсыз факторлардың, атап айтқанда бүкіл организмнің және пародонт тіндерінің тұрақтылығын арттыруға бағытталған іс-шаралар жиынтығы, ұсынады және аузына қолайсыз жағдайдың туындауына жол бермейді.

Белсенді алдын алу шаралары теңдестірілген диеталар, ұтымды режимін, ауыз қуысы уақтылы қалпына келтіруді қамтамасыз ету, баланың дене инфекцияның және инфекция ошақтарын дамуына жол бермеу болып табылады. Олар жіктеледі:

- бұқаралық әлеуметтік және профилактикалық іс-шаралар (мемлекеттік)
- емдік - профилактикалық іс-шараларды (арнайы)
- жеке алдын алу шараларын.

ПАРОДОНТ АУРУЛАРЫ КЕЗІНДЕГІ ПРОФИЛАКТИКА ЖІКТЕЛЕДІ

- ▶ I. Кезеңдері бойынша (ВОЗ, 1980):
  - ▶ 1) біріншілік (преимущественно социальная);
  - ▶ 2) екіншілік (социально-медицинское);
  - ▶ 3) үшіншілік (преимущественно медицинская);

- ▶ II. Әсер етуі бойынша:
- ▶ 1) эндогенді (жалпы);
- ▶ 2) экзогендік (өзекті).
- ▶ Алдын-алу шаралары бөлінеді:
- ▶ 1) бұқаралық профилактикалық (мемлекеттік)
- ▶ 2) емдеу-профилактикалық (арнайы);
- ▶ 3) жеке профилактикалық

Алдын алу әдістері үш топқа бөлінеді:

- 1) коммуналдық;
- 2) топтық;
- 3) жеке.

- ▶ әлеуметтік және алдын алу шараларын мемлекет, денсаулық сақтау органдары, кейбір кәсіби үкіметтік емес ұйымдардың, және, ақырында, жеке тұлғалар, негізінен жүзеге асырылады. Оларға мыналар жатады:
- ▶ 1) жүкті әйелдердің өмірі мен тамақтануын реттеу;
- ▶ 2) жүкті әйелдердің ауыз қуысының санация
- ▶ 3) баланы емізу;
- ▶ 4) балалар тағамы теңдестірілген, назарға оның жасын ескере отырып;
- ▶ 5) инфекциялық аурулар және басқа да бала кезінен қарсы күрес;
- ▶ 6) балалардың еңбек және демалу режимі;
- ▶ 7) ұйымдасқан топтар жүйелі стоматологиялық денсаулығын жоспарланған;
- ▶ 8) профилактикалық шаралар су және басқа да қоғамдық іс-шаралар (фторирование) anticaries.

Емдік - алдын алу шаралары
Емдік-профилактикалық шаралар кешенін
стоматолог көмегімен жүзеге асырылады.
Жалпы алғанда, оларға жатады:

- 1) стоматологиялық денсаулық;
- 2) тіс шөгінділері жою;
- 3) Жеке тіс және дұрыс окклюзия туралы ауытқуларын емдеу;
- 4) Қызыл иек және Ауыз қуысының шырышты қабығының қабыну аурулардың емдеу;
- 5) Тісжегіге қарсы ем жүргізу;
- 6) Стоматологиялық ауруларды емдеу

- ▶ Жеке алдын алу шаралары тікелей әрбір адам жүзеге асырады.
- ▶ Жеке гигиенаны сақтау, емдік негізгі жеке профилактикалық шара кариес, пародонт аурулары және ауыздың шырышты қабық ауруларының алдын алу мүмкіндіктері, мысалы, таңдау - профилактикалық агенттер, азық-түлік қоспаларын пайдалану және т.б .

- ▶ Біріншілік алдын алу - пародонт ауруларының пайда болуына және дамуына жол бермеу үшін жасалған іс-шаралар кешені. Ол пародонт қабынуының тудыру факторларын жоюға бағытталған. Бұл кешенге кіреді:
- ▶ - ортақ аурулардың алдын алу, зиянды әдеттердің (тәуекел факторлары) жою;
- ▶ - тұрғылықты халықты гигиенаға үйрету (ауыз қуысының күтіміне үйрету)

Екіншілік профилактика

Екіншілік профилактика- аурулардың прогрессияның алдын алу мақсатында тіс және пародонттағы патологиялық өзгерістердің ерте көріністерін емдеу. Ол кешенді медициналық, хирургиялық және ортопедиялық (ортодонтиялық) терапия, толық тіс функциянын, пародонт тіндерінің қызметін қамтамасыз ету үшін физикалық әдістерін қолданылады.

- ▶ қайталамалы алдын алудың компоненттері:
- ▶ толық гигиеналық күтім
- ▶ индикатор заттармен тістерді тазалау;
- ▶ б) жарақаттық факторлардың жою, тіс оңалту, ортодонтиялық емдеу;
- ▶ в) алдын алу үшін фтор бар реминерализации мен құралдарын пайдалану және дамыту
- ▶ Кариес дамуын төмендету
- ▶ альвеолярлы сүйек тінінің деструктивті процестердің сипаты мен қарқындылығы анықтауға мүмкіндік береді
- ▶ г) рентген бақылау;
- ▶ Д) қажет болған жағдайда - периодонтитті хирургиялық емдеу.

▶ Үшіншілік алдын алу шаралары - ауру процесін тоқтатуға бағытталған медициналық іс-шара, хирургиялық және ортодонтиялық емдеу, асқынулардың алдын алу, шайнау аппараты функцияларын қалпына келтіру кіреді.

- әр түрлі әдістері мен құралдарын пайдалана отырып, пародонт ауруларының алдын алу үшін, осы аурудың себептері мен тәуекел факторларын шешуге бағытталған.
- (Мельниченко Е.М., 1995) назар аударады:
  - - теңдестірілген диеталар;
  - - дайын фтор құрамдас препараттарды пайдалану;
  - - патологиялық окклюзияжою;
  - - - жүйелі ауру және тіс аурулары;
  - - функционалдық жақ-бет аймақты шамадан тыс;
  - - жеткіліксіз ауыз гигиенасы;
- - генетикалық бейімділік

- ▶ ӘЛЕУМЕТТІК ЖӘНЕ алдын алу шаралары
- ▶ Пародонт аурулары, сондай-ақ аурудың қаупін жасау факторлар, тіпті пренатальді кезеңде құрылуы мүмкін, жоғары функционалдық пародонт тіндерінің қалыптастыру негіздері. Тіс даму кемістігін - жақ жүйесі әр түрлі бұзылулар қалыпты жүктілік кезінде пайда болуы мүмкін .. (преэклампсия және анасының ауруы АІ.)

- **Первичная профилактика заболеваний пародонта во многом подобна профилактике кариеса. Это касается всех форм профилактики, в том числе неспецифической эндогенной в виде количественной и качественной коррекции содержания белка в рационе питания.**
- **Дефицит белков в период развития ребенка "программирует" неполноценную структуру костной ткани. Недостаточность питательных веществ, макро-и микроэлементов, витаминов С, Е, Р и т.д., которые также имеют большой негативное влияние на здоровье тканей пародонта.**

Емізулі баланың дамуында профилактика жетекші рөл атқарады. сүт баланың өсуі мен дамуы үшін қажетті оңтайлы қоректік зат болып табылады. Сонымен қатар, емшекпен емізу сору дұрыс және толық функцияны қамтамасыз ету, жақ, оның дамуына оң әсер етеді. Бұл толық пародонт тіндерінің қалыптастыру, жақ-бет облысының бұлшық белсенді дамуына ықпал етеді.

Осылайша, пародонт тіндердің (альвеолярлы сүйек, тіс, пародонт) маңызды тамақтану қалыптасу және даму өмір бала бірінші жылы үшін, тек табиғи, емшек сүтімен қол жеткізуге болады

Емдік - профилактикалық іс-шаралар
Әрбір жеке тұлға тікелей өткізді.
Рецепт бойынша жеке орындалуы мүмкін Бұл, ең алдымен, іс-шаралар (арнайы шөптермен ауыз қуысын шаю , нақты бір қолданбаға байланысты емдеу-профилактикалық тіс-пастасы, емдік-профилактикалық препараттар, тағамдық қоспалар мен басқа да пайдалану.)

- ▶ Негізгі профилактикалық шара ауыз қуысының гигиенасында маңызды рөл болып табылады. Ауыз қуысының гигиенасы мақсаттарына байланысты кариес, пародонт аурулары мен Ауыз шырышты қабық ауруларының алдын алу үшін мүмкіндіктер бар.

- ▶ Пародонт ауруының алдын алу және емдеу бөлігі ретінде гигиеналық «кәсіби» тіс пастасы және жеке гигиена қамтиды. Ауыз қуысының күтімі гигиенаға үйретуден басталады. Біріншіден, гингивит және пародонтоз прогрессияның дамытуда жабындының рөлін түсіндіру. Осыдан кейін, пациент олардың жеткіліксіздігі бояғыштар пайдаланып гигиеналық шаралар көрсетуге тиіс. Осы іс-шаралардың мақсаты –дәрігердің нұсқаулығын науқастың кемшіліксіз орындауы болып табылады.

- *Мектепке дейінгі балларға ауыз қуысының күтіміне тәрбиешісі жауапты. Тамақтанып болғаннан кейін аузын шаю, тіс тазалау, тамақ ішкеннен кейін аузын шаю, балалар тьюторлар басшылығымен күн сайын оларды орындауға тиіс.*
- *Мұғалімі «таза тіс» байқауларын өткізеді» Кім тісін барлығынан жақсы тазалайды?», т.б. байқауларды ұйымдастыру айына бір рет ,топтардағы дағдыларды бекіту үшін олардың тістердің ережесін щеткамен балаларға гигиена сабақтарын өткізеді.*

- ▶ Стоматолог олардың жұмысын бақылауға, бұл жұмыс қызметкерлеріне
- ▶ үйретеді; қажет болған жағдайда ауыз қуысы оңалту үшін бөлінген уақыт, ол жеке оқыту, ауыз қуысының гигиенасы ашық сабақтар (және т.б. топтар, денсаулық сақтау сабақтар) жүргізу, балалар гигиенасы индексі анықтайды ..
- ▶ Стоматолог тәрбиешілер кәсіби, әр топта ата-аналар үшін ақпарат кітапшасын ауызша денсаулығының бұрыштарын реттеуге көмектеседі. мектептерде, балалар білім жалпы туралау енгізілген арнайы гигиена сабақтарында жүзеге асырылады:
  - ▶ • сыныптарда балалардың 1 - оқу жылына 3 сағат,
  - ▶ • 2-3-класстар - 2 сағат,
  - ▶ • 4-10-сынып оқушылары - 1 сағат..

*Здоровые
зубы с
детства!*

Қолданылған әдебиеттер

- ▶ 1 Виноградова Т.Ф. Стоматология детского возраста. - М.: Медицина, 1987. - 218 с.
- ▶ 2 Виноградова Т.Ф. Атлас по стоматологическим заболеваниям у детей. Учебное пособие. - М.: Медпресс-информ, 2010. - 168 с.
- ▶ 3 Иванов В.С. Заболевания пародонта. - М.: Медицина, 2003. - 328 с.
- ▶ 4 Данилевский Н.Ф., Борисенко Ф.В. Заболевания пародонта. - Киев: Здоровье, 2004. - 464 с.
- ▶ 5 Курякина Н.В., Кутенова Т.Ф. Заболевания пародонта. - Н.Новгород: 2000. - 158 с.
- ▶ 6 Курякина Н.В. Терапевтическая стоматология детского возраста. - Нижний Новгород: Изд-во НГМА, 2004. - 516 с.
- ▶ 7 Трофимова В.В., Молоканова Н.Я., Пузина М.Н. Стоматология. - М.: Медицина, 2003. - 316 с.